

The residents of a Mohvuy – כופין בני מבוי זה את זה כולי ולא מלמד תינוקות can force each other, etc. and not a teacher of small children

OVERVIEW

The **ברייטא** (of כופין) taught that a tradesman who is a resident of the **מבוי** and practices his trade in that **מבוי** can prevent any other of the **מבוי** residents from allowing a similar tradesman from another **מבוי** to move his trade into this **מבוי**. However if the other tradesman lives in this same **מבוי**, he cannot be prevented from practicing in this **מבוי**. One of the tradesmen enumerated is a **מלמד תינוקות**. Our תוספות discusses what type of **מלמד תינוקות** we are discussing.

נראה לרבינו יצחק דבמלמד תינוקות נכרים איירי¹ -

It is the view of the ר"י that we are discussing a teacher of small gentile children -

ולא יתכן אי גרס לעיל² אחד מבני מבוי -

However this would not be correct if previously the גירסא would be, 'one member of the מבוי can prevent another from becoming a מלמד תינוקות' –

תוספות explains the difficulty:

דהא מוקמינן ליה³ בתינוקות נכרים ומעכבין עליו בני מבוי -

For [previously] (in the ברייתא of אחד) we have established that ברייתא by gentile children, and the ברייתא rules that בני מבוי can prevent another מבוי בן from becoming a מלמד תינוקות נכרים -

והכא קאמר דלשכיננו אינו כופהו⁴ -

However here (in the ברייתא of כופין) it states that he cannot prevent a neighbor (a fellow מבוי בן) from being a מלמד תינוקות נכרים -

ואפילו רבן שמעון בן גמליאל לא פליג אלא משום דפסיק לחיותיה -

And even רשב"ג (who maintains that he can prevent even שכנו) he only argues

¹ The reason for this view of the ר"י is that if this ברייתא is discussing תינוקות ישראל, how can we prevent someone from coming and teaching them. רבא taught us that from the times of גמלא בן יהושע we need to establish תינוקות מלמדי everywhere. Therefore we must say that we are discussing תינוקות נכרים.

² On the ד"ה אחד the ברייתא beginning with אחד מבני וכי. See there אחד תוס' ד"ה אחד. The ברייתא there stated that neighbors can prevent each other from practicing their trade, including מלמד תינוקות. גמרא concluded that this refers only to תינוקות נכרים. There is a dispute there if the text reads the neighbors of one חצר, or [even] the neighbors of one מבוי.

³ The הגהות הב"ח amends this to read, ליה לעיל בתינוקות (instead of ליה בתינוקות).

⁴ There is a contradiction between the ברייתות if we are גורס in the previous ברייתא מבוי, אחד מבני מבוי. According to that any member from a מבוי can prevent another member of this מבוי from becoming a מלמד תינוקות נכרים; however from our current ברייתא (of כופין) one can only prevent a non-מבוי person from becoming a מלמד but not a fellow מבוי member.

because the new מלמד is disrupting his livelihood -

אבל משום קול תינוקות לא חייש⁵ -

But רשב"ג is not concerned on account of the children's noise, however in the previous ברייתא (of אחד) they can prevent each other from having a מלמד because of the noise made by the children -

ומיהו לפי מה שפירשתי [לעיל]⁶ דגרסינן אחד מבני חצר אתי שפיר⁷ -

However according to what I explained previously that the גירסא (in the ברייתא of ברייתא) is אחד מבני חצר, it works out well –

כופין of ברייתא in the מלמד תינוקות offers an alternate explanation of the תוספות

ולרבינו שמשון בן אברהם נראה דהכא בתינוקות ישראל⁸ -

However it appears to the רשב"א that here we are discussing Jewish children -

ואפילו אחר תקנת יהושע בן גמלא ושאי הכא דכבר יש שם מלמד תינוקות אחר⁹ -

And even after the enactment of יהושע בן גמלא (that מלמדי תינוקות are to be installed in every city, but nevertheless) here it is different, for there is already another מלמד תינוקות (like all the other cases in this ברייתא) –

anticipates a difficulty: תוספות

ובסמוך¹⁰ דקאמר דמודה רב הונא¹¹ במקרי דרדקי דלא מצי מעכב¹² -

And when רב יוסף stated shortly that ר"ה admits that one cannot prevent a מלמד דרדקי, from teaching in a מבוי which already has a מלמד דרדקי -

ואף על גב דאיהו¹³ סבר כרבן שמעון בן גמליאל¹⁴ -

⁵ In the previous ברייתא (אחד) however it seems that one can prevent his fellow מבוי בן from becoming a teacher because of the increased noise created by the (non-Jewish) school children.

⁶ See footnote # 2.

⁷ The first ברייתא states that the people from a courtyard can prevent anyone in their courtyard from becoming a מלמד. However they cannot prevent someone in another courtyard (חצר) from becoming a מלמד even though it is in the same מבוי. This is what the second ברייתא states that no one in a מבוי can prevent another מבוי member from becoming a מלמד (if it is not in his חצר).

⁸ The רשב"א disagrees with the reasoning of the ר"ת; see footnote # 1. However, the רשב"א already taught us that the ברייתות, rather the גירסא in the previous ברייתא is אחד מבני חצר (not מבוי), so there is no issue or contradiction between the ברייתות, rather the רשב"א (merely) disagrees with the ר"י how to interpret this ברייתא of כופין. In any event there would be no contradiction, since that ברייתא which prohibits is by נכרים, and this ברייתא which permits is by ישראל.

⁹ Our ברייתא (of כופין) is discussing competition, not noise (like the ברייתא of אחד), therefore they can prevent competition from a מבוי אחר (but not from a fellow מבוי)

¹⁰ Towards the very bottom of this עמוד.

¹¹ ר"ה ruled previously (on this עמוד) that if one has a mill in a מבוי, he can prevent another fellow מבוי בן from opening another mill (for פסקת ליה לחיותי).

¹² ר"ה however admits if there is a מלמד דרדקי (a teacher of small Jewish children) in a מבוי, he cannot prevent another מלמד דרדקי from teaching in this מבוי as well (for קנאת סופרים תרבה חכמה).

¹³ ר"ה maintains that no competition is allowed even among members of the same מבוי (see footnote # 11).

¹⁴ The רשב"ג maintains that one can prevent competition even from a fellow מבוי בן just like ר"ה. Now according to

And even though that ר"ה agrees with רשב"ג –

replies: תוספות

צריך לומר דרבן שמעון בן גמליאל לא פליג אמלמד תינוקות¹⁵ אלא אשארא:

It will be necessary to say (according to ר"ה) that רשב"ג does not argue with the מלמד תינוקות ת"ק regarding מלמד תינוקות, rather he only argues regarding the other tradesmen.

SUMMARY

The מביי of ברייתא prohibits competition from people outside the מביי including תינוקות נכרים. According to ר"י this refers to תינוקות נכרים, while according to the מלמד תינוקות רשב"א it refers even to תינוקות ישראל. However בני חצר can prevent a מלמד תינוקות even if there is no competition. According to the רשב"א, even רשב"ג agrees with the מלמד דרדקי (according to ר"ה) that we cannot prevent a מלמד דרדקי from teaching.

THINKING IT OVER

אחד מבני כו' of ברייתא in the word גורס that if we are תוספות writes that there would be a contradiction regarding מלמד דרדקי (according to ר"י).¹⁶ There are seemingly additional contradictions between the ברייתות; for in the ברייתא of אחד מביי it states that they can prevent a גרדי, אומן, רופא, from opening shop; while in the ברייתא of כופין here it states that one cannot prevent another מביי from being a חייט or a בורסקי. Why did not תוספות discuss this contradiction?!¹⁷

רשב"ג in which ברייתא the רשב"א prohibits competitions we are discussing מלמד תינוקות ישראל, meaning that רשב"ג does not allow competition even by מלמד דרדקי; this conflicts with ר"ה who permits it, even though he generally agrees with רשב"ג.

¹⁵ He agrees that we cannot prevent competition by מלמד דרדקי (from the same מביי).

¹⁶ See footnote # 4.

¹⁷ See מהרש"א.